

КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ ЯК ЗАСІБ ПОКРАЩЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ МЕДИЧНИХ ЗАКЛАДІВ УКРАЇНИ

*Н.М. Макар, студентка
Науковий керівник: В.М. Вовк, к.е.н., доцент
Національний університет водного господарства та
природокористування*

На сучасному етапі розвитку економіки України все більшої уваги приділяється увага рівню медицини та охорони здоров'я, адже це одні з головних аспектів, які в майбутньому впливають на продуктивність праці та на стан трудових ресурсів країни в цілому. В свою чергу, рівень медицини залежить від стану конкурентоспроможності медичних закладів та ринкових відносин між лікарем та пацієнтом.

Варто відмітити, що рівень конкурентоспроможності медичних закладів України визначається наступними функціями[1]:

– цільова – характеризується видом виробленого продукту, конкретної медичної послуги, яка визначається відповідно до потреб суспільства, ринку медичних послуг і конкретного пацієнта і співвіднесені з класифікатором хвороб (станів) і класифікатором медичних послуг;

– ліцензійна – забезпечується законодавчим підтвердженням займатися даним видом діяльності відповідно до класифікаторами медичних послуг, міжнародним класифікатором хвороб, професійним класифікатором лікарської діяльності;

– акредитаційна – функція, яка узгоджується, по-перше, з медико-діагностичної групою, до якої віднесено споживач медичних послуг за ступенем необхідного отримання конкретного виду медичної допомоги. По-друге, акредитаційна функція характеризується медико-діагностичної групою, в якій може перебувати потенційний споживач медичних послуг за ступенем платоспроможності;

– деонтологічна – з одного боку, безпосередньо характеризує рівень конкурентоспроможності конкретного медичного закладу (лікарської практики) за ступенем

кваліфікаційних і суб'єктно-особистісних параметрів виробника медичних послуг, рівень його винагороди (частка витрат на заробітну плату в тарифі медичної послуги). З іншого боку, дана функція опосередковано характеризує рівень конкурентоспроможності медичного закладу, сукупність специфічних потреб пацієнтів та рівень їх платоспроможності, що в свою чергу співвідноситься із можливістю оплатити відповідну медичну процедуру;

– економічна – характеризується рівнем попиту на медичну послугу, параметрами, що описують медичну діяльність (система пропозиції медичних послуг), закономірно зумовленим співвідношенням вартості медичної процедури і відповідної розцінкою медичної праці;

– технологічна – реалізується у формі конкретної медичної діяльності. У рамках оцінки конкурентоспроможності виражається в одиницях праці і характеризується ступенем відповідності виконаної медичної процедури потрібної медичної послуги, медичного стандарту і особливостям пацієнта;

– функція результативності – включає в себе інтегровані і структуровані характеристики діяльності медичної установи (лікарської практики), комплексно відображає ступінь конкурентоспроможності.

Вищенаведений перелік функцій дозволяє стверджувати, що саме приватні медичні заклади є найбільш конкурентоспроможними, так як здебільшого саме в них досягається виконання цих функцій. І якщо брати до уваги міжнародний досвід, то в країнах з найбільш розвиненою сферою медицини (серед яких – Німеччина, Чехія, Польща) у результаті здійснення якісних реформаторських перетворень переважну частку в загальному обсязі медичних послуг також отримала приватна медицина. Саме вона нині є основним постачальником амбулаторного обслуговування пацієнтів.

Згідно статистичних даних, в Україні за 2016 р. було видано близько 820 нових ліцензій на медичну практику. З них 260 – юридичним особам та 560 – фізичним особам, переважно лікарям, які ведуть діяльність у приватних кабінетах. Якщо розглядати дану ситуацію в розрізі областей, то традиційно

найбільшу кількість нових приватних медичних закладів та кабінетів відкривають у Києві [2]. У процесі економічних досліджень також було виявлено, що існує чітка закономірність між доходами громадян та їх готовністю обслуговуватися у приватних медичних закладах. Так, громадяни, що мають дохід понад 10 000 грн. на члена сім'ї, віддають перевагу приватним медичним закладам.

Слід відзначити, що для підвищення потенціалу розвитку та конкурентоспроможності медичних закладів України впливає фінансування, яке вже готові надавати іноземні інвестори. Так, приватні німецькі банки та фонди зацікавилися українськими медичними закладами та готові при нульовій ставці рефінансування розглянути моделі, які зможуть їм приносити від 5 % річних і в свою чергу підвищать медичний рівень приватних клінік України.

Проте варто відмітити, що ринок медичних послуг не може розвиватися відокремлено від загального стану економіки в країні. А це в свою чергу означає, що медичні заклади України, особливо державні, потребують радикальних реформ, які позитивно вплинуть на їх конкурентоспроможність, збільшать довіру пацієнтів, а також стануть більш привабливими для інвесторів.

Список використаних джерел

1. Конкурентоспроможність медичної організації (лікарської практики): методологічні підходи до оцінки і управління [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.rusmedserv.com/zdrav/article_105.html

2. Український ринок приватної медицини: реалії та перспективи [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.medexpert.ua/ua/component/k2/29-novyny-rynku/ukrajinskij-rinok-privatnoji-meditsini-realiji-ta-perspektivi>